

vlinder niet vaak gevonden worden, maar de soort is gemakkelijk vast te stellen als er gezocht wordt naar de kenmerkende en gemakkelijk te vinden mijnen.

Monochroa suffusella (tweevlekboegsprietmot) werd waargenomen op 3 juli 2015. Het is in Nederland een zeldzame soort, waarvan de rupsen leven op veenpluis.

Nog een soort die nieuw was voor het gebied, en die afhankelijk is van het voorkomen van brem, is *Mirificarma mulinella* (bremkwastje). Een zestal exemplaren werd gevangen op 9 augustus 2013, wederom op een van de groeiplaatsen van brem.

Van *Neofriseria peliella* (donkere zuringpalpmot) werd op 3 juli 2015 een exemplaar op licht gevangen. Het is een kenmerkende soort van schrale bodems, waarvan de rupsen leven op schapezuring, die groeit op dergelijke bodems.

Van de kleine bladroller *Endothenia marginana* (scherpe kuifbladroller) werd een enkel exemplaar waargenomen op 17 mei 2017. Omdat er een aantal soorten zijn die sterke overeenkomsten vertonen met deze soort, werd er van het exemplaar een genitaalpreparaat gemaakt, waarmee *E. marginana* bevestigd kon worden.

Tal van andere soorten werden (nieuw voor het gebied) gevangen, maar het gaat te ver om ze hier allemaal aparte te noemen. De komende jaren wordt de inventarisatie voortgezet en met name gericht op de micro-nachtvlinders, zodat ook deze lijst uitgebreid kan worden!

Hitparade nachtvlinders 2017 Freek Nijland

Net als vorig jaar lijkt het me leuk om weer een top-twintig te presenteren van nachtvlinders (macro's en micro's) die ik op mijn erf aan de Canterlandseweg te Gytsjerk heb waargenomen. Het overgrote deel is op licht gevangen met twee vliedervallen. Omdat zo mogelijk elke nacht is gevangen wordt een goed beeld verkregen van het voorkomen van de algemene nachtvlinders gedurende het jaar. Voor de meeste algemene soorten geeft het naar mijn idee ook wel een goed beeld van Fryslân. Welke soorten deden het goed in 2017 en welke minder goed? Binnenkomers, stijgers en dalers passeren de revue. Ik hoor graag van anderen of ze dit beeld herkennen.

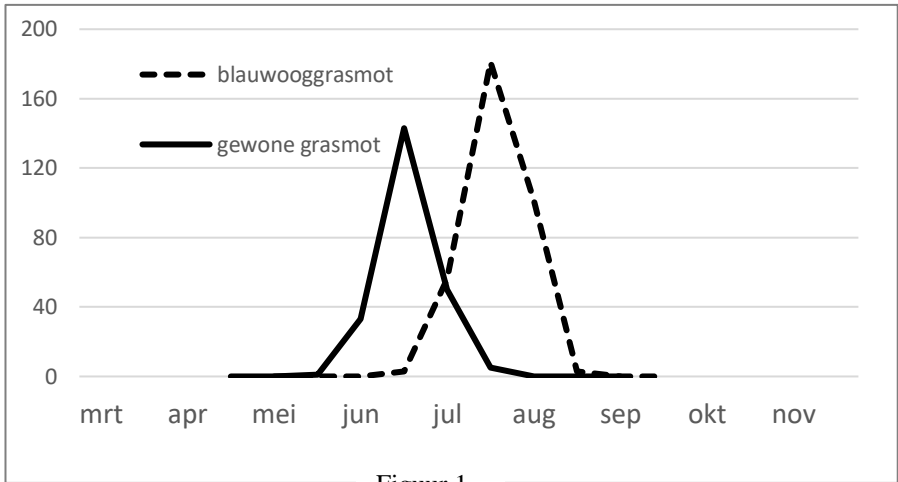
1. (1)(1) **Huismoeder** - *Noctua pronuba*
2. (3)(14) **Zwarte-c-uil** - *Xestia c-nigrum*
3. (2)(2) **Gewone worteluil** - *Agrotis exclamationis*
4. (6)(?) **Blauwooggrasmot** - *Agriphila straminella*
5. (10)(10) **Haarbos** - *Ochropleura plecta*
6. (4)(3) **Gewone grasmot** - *Chrysoteuchia culmella*

7. (12) (-) **Tweestreepvoorjaarsuil** – *Orthosia cerasi*
8. (17) (6) **Halmrupsvlinder** - *Mesapamea secalis*
9. (-)(+) **Gewone stofuil** - *Hoplodrina octogenaria*
10. (-)(+) **Vogelkersstippelmot** – *Yponomeuta evonymella*
11. (5)(-) **Gewone breedvleugeluil** - *Diarsia rubi*
12. (8)(5) **Putauil** - *Agrotis puta*
13. (9)(20) **Randvlekuil** - *Charanyca ferruginea*
14. (7)(-) **Driehoekuil s.l.** - *Xestia triangulum*
15. (-)(-) **Nunvlinder** - *Orthosia gothica*
16. (-)(-) **Houtspaander** - *Axylia putris*
17. (-)(-) **Gele tijger** - *Spilosoma lutea*
18. (16)(13) **Open-breedbandhuismoeder s.l.** - *Noctua janthe*
19. (7)(-) **Taxusspikkelspanner** - *Peribatodes rhomboidaria*
20. (-) (-) **Groenbandspanner** – *Hydriomena impluviata*

De Huismoeder gaat voor het derde jaar achtereen dat er geteld is ruimschoots aan kop. De grasmotten gooien elk jaar hoge ogen. Dit jaar was de blauwooggrasmot (**Zie foto pag. 18**) het meest talrijk. De vlinders verschijnen een paar weken later dan die van de gewone grasmot (figuur 1). Je moet ze wel even goed bekijken om het verschil te zien (**Zie foto pag. 18**). Beide soorten leven op grassen en gedijen prima op de hooilandjes op het erf. Nogal opvallend zijn de hoge noteringen van de tweestreepvoorjaarsuil (7e) en de nunvlinder (15e). Beide zijn voorjaarssoorten met slechts één generatie (figuur 2). De rupsen leven op diverse soorten bomen en struiken. Soorten als de houtspaander, gele tijger en groenbandspanner duiken dit jaar voor het eerst op in de top twintig. De gewone stofuil en de vogelkersstippelmot die in 2015 wel in de top twintig voorkwamen keerden weer terug. Gelukkig is de vogelkersstippelmot goed te onderscheiden van de overige spinselmotten, anders was de hoge klassering nogal dubieus.

Opvallend is dat de spanners dit jaar slecht vertegenwoordigd zijn in de top twintig met de taxusspikkelspanner en groenbandspanner op de 19e en 20e plaats. Vorig jaar waren de taxusspikkelspanner en grijze stipspanner *Idaea aversata* nog 7e en 11e. Ook nu weer laten de gegevens weer grote verschillen zien tussen de jaren, behalve voor de Sven Kramer van de vlinders: de Huismoeder. Ook nu weer laten de gegevens weer grote verschillen zien tussen de jaren, behalve voor de Sven Kramer van de vlinders: de Huismoeder.

freeknijland@kpnmail.nl; www.canterlandseweg18.nl

Figuur 1

Figuur 2: Voorjaarstableau met tweestreepvoorjaarsuil, variabele voorjaarsuil en nunvlinder. Foto: F.Nijland

Esdoorndwergspanner
(*Eupithecia inturbata*),
19 juli 2017
St. Nicolaasga.
Foto Andy Saunders.
(zie pag. 24)

Eikenvoorjaarsuil
(*Orthosia miniosa*),
24 april 2017
St. Nicolaasga.
Foto Andy Saunders.
(zie pag. 24)

Blauwooggrasmot (*Agriphila
straminella*) Gytsjerk. Foto:
F.Nijland (zie pag. 30)

Gewone grasmot (*Chrysoteuchia
culmella*), Gytsjerk. Foto: F.Nijland.
(zie pag. 30)